

Latvijas Universitātes 78. Starptautiskā zinātniskā konference

TREŠĀ

STARPDISCIPLINĀRĀ KONFERENCE

**IZMĒRĪTAIS
LAIKS UN
TELPA**

**KARTES
KALENDĀRI
MŪZIKA
DEJA**

Konferences programma un tēzes

13. marts, 2020

Latvijas Universitātes Akadēmiskā bibliotēka
Rīga, Rūpniecības iela 10

IZMĒRĪTAIS LAIKS UN TELPA

KARTES, KALENDĀRI, MŪZIKA, DEJA

13. martā 11:00 – 16:00

Latvijas Universitātes 78. Starptautiskā zinātniskā konference

LU AKADĒMISKAJĀ BIBLIOTĒKĀ, RĪGĀ, RŪPNIECĪBAS IELĀ 10

PROGRAMMA

SĒDES VADĪTĀJA

Dr.phil., LU Akadēmiskās bibliotēkas Starprozaru pētniecības centra vadītāja, direktora vietniece

Ineta Kivle

10:30 – 11:00

REĢISTRĀCIJA

11:00 – 11:10

Dr. geol., prof., Prorektora eksakto un medicīnas zinātņu jomās p.i.

VALDIS SEGLIŅŠ

KARTES

Sekcijas vadītāja **Anda Juta Zālīte**

11:10 – 11:30

AIVARS MARKOTS

Kartes – ticamība un īstenība

11:30 – 11:50

GUNĀRS SILABRIEDIS

Senās kartes un plāni – Rīgas pilsētas vēsturiskās attīstības liecinieki

11:50 – 12:10

LINDA AKMENTIŅA

Kartes valoda

12:10 – 12:30

IVETA NĀTRIŅA

Utopijas koordinātes

12:30 – 12:50

ILGONIS VILKS

Debess ķermeņu "riņķa dancis" un laikmetu bagāža laika skaitīšanā

12:50 – 13:40

DISKUSIJA
KAFIJA

KALENDĀRI

Sekcijas vadītāja **Venta Kocere**

13:40 – 14:00

GUNTA JAUNMUKTĀNE

No kalendāru vēstures

14:00 – 14:20

VIESTURS ZANDERS

Ieskats latviešu trimdas kalendārniecībā (personības un tendences)

14:20 – 14:40

DISKUSIJA
KAFIJA

MŪZIKA, DEJA

Sekcijas vadītājs **Jānis Kudiņš**

14:40 – 15:00

LOLITA FŪRMANE

Laiktelpa Renesanses mūzikas kompozīcijā:
Florences Doma kupola iesvētīšanas piemērs

15:00 – 15:20

VALDA VIDZEMNIECE

Labanotācija – kustību analīzes un notācijas sistēma. Latviešu tautas deju notācijas projekts

15:20 – 15:40

INETA KIVLE

Mūzikas laiktelpa – filosofisks skatījums

15:40 – 16:00

DISKUSIJA
NOSLĒGUMS

Ineta Kivle

Mūzikas laiktelpa – filosofisks skatījums

Subjektīvā, cilvēka iekšējā telpa un laiks nav izmērāmi ar metrikas palīdzību, bet tomēr ir konstituējami. Filosofiju interesē pārdzīvojuma laiks, atmiņas notikumu plūdums apziņā, laikapziņas struktūras, laiks un telpa kā subjektīvas vērojuma formas u.c. Mūzikas filosofijas būtisks jautājums ir mūzikas laika un telpas konstituēšana — no vienas puses, skatot cilvēka iekšējās pieredzes laiku, kas nav izmērāms ar metrikas palīdzību, bet, no otras puses, ķermeņa kustību un balss radīto skaņu piepildītu fizisko laiktelpu, kas izmērāma objektīvi skaņu viļņos, telpas izmēros un akustiskos mērījumos. Ne tikai mūzikas izpildījums, arī notācija satur nošu zīmēs iezīmētās polifoniskās un instrumentālās laika stratas, potenciāli iekļaujot skanošā laika performanci telpā.

Kā apziņā tiek konstituēts laika plūdums. Kā mēs zinām, ka laiks ir? Imanuels Kants transcendentālajā estētikā analizē telpu un laiku kā subjektīvas vērojuma formas, Edmunds Huserls fenomenoloģiski apraksta intencionālās laikapziņas ontoloģiskās struktūras, Martina Heidegera fundamentālonoloģija un heremeneitika dod iespēju mūziku skatīt esamības un esošā horizontā, Merlo-Ponti uztveres fenomenoloģija pamato ķermeņa pieredzi, tā telpiskumu un motoriku. Tikai šīs dažas, minētās, filosofiskās pieejas telpas un laika raksturojumā veicina mūzikas filosofiskā skaidrojuma tematikas pilnveidošanos sākot ar mūzikas būtības konstituēšanu, tās intersubjektīvo iedabu un dzirdamo — redzamo laiktelpu konstituēšanos, ķermeņa un balss veidoto jēgpilno laiktelpu. Izmērāmās laika un telpas tematikas ietvaros mūzikas centrā ir cilvēka ķermenis un apziņa, tā kustības un plūdums, balss skaniskums, kas iezīmē noteiktu laiktelpisku horizontu. Tajā pārklājas fiziska telpa un laiks (koncertzāle, skatuve, koncerta skanējums utt.) ar piesātināto pārdzīvojuma laiku, eksistenciālo laiku. Kā nošķirums starp objektīvo un subjektīvo laiku atzīmējams salīdzinājums starp aktuālu skaņdarba izpildījumu koncertā un šī skanējuma eksistenciālo pārdzīvojumu, kas nebūt nesakrīt ar tā objektīvā, izmērāmā skanējuma ilgumu koncertā.

